C/2024/6967

14.11.2024

PRIPOROČILO EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA

z dne 27. septembra 2024

o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti

(ESRB/2024/5)

(C/2024/6967)

SPLOŠNI ODBOR EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ([1]) in zlasti Priloge IX k Sporazumu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja ([2]) ter zlasti člena 3 in členov 16 do 18 Uredbe,

ob upoštevanju Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES ([3]) ter zlasti oddelka I poglavja 4 naslova VII Direktive,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2011/1 z dne 20. januarja 2011 o sprejetju Poslovnika Evropskega odbora za sistemska tveganja ([4]) in zlasti členov 18 do 20 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za zagotavljanje učinkovitih in doslednih nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike je treba priznavanje, ki se zahteva po pravu Unije, dopolniti s prostovoljno vzajemnostjo.

(2) Cilj okvira za prostovoljno vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, določenega v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 ([5]), je zagotoviti, da se za vse ukrepe makrobonitetne politike, ki temeljijo na izpostavljenosti in se aktivirajo v eni državi članici, zagotovi vzajemnost v drugih državah članicah.

(3) Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB) je 18. julija 2023 v vlogi imenovanega organa za namene člena 133(2) Direktive 2013/36/EU Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB) uradno obvestila, da namerava s 1. aprilom 2024 stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, ki jo je predhodno določila na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu na podlagi notranjih bonitetnih ocen (IRB) do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji, spremeniti z 9 % na 6 %.

(4) ESRB je 25. avgusta 2023 sprejel Mnenje Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/7 ([6]), v katerem je navedel, da je po njegovem mnenju seštevek stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj in stopnje blažilnika za druge sistemsko pomembne institucije ustrezen in učinkovit za obravnavo ugotovljenih tveganj za vsako od kreditnih institucij, ki spadajo na področje uporabe teh dveh ukrepov.

([1]) UL L 1, 3.1.1994, str. 3.
([2]) UL L 331, 15.12.2010, str. 1.
([3]) UL L 176, 27.6.2013, str. 338.
([4]) UL C 58, 24.2.2011, str. 4.
([5]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 z dne 15. decembra 2015 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 97, 12.3.2016, str. 9).
([6]) Mnenje Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/7 z dne 25. avgusta 2023 o uradnih obvestilih belgijskega organa o določitvi ali ponovni določitvi stopenj blažilnika za druge sistemsko pomembne institucije v skladu s členom 131 in stopnje blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, ki je dostopno na spletišču ESRB na naslovu www.esrb.europa.eu.

(5) ESRB je 3. oktobra 2023 sprejel Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/9 ([7]), da se stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, ki jo je NBB/BNB aktivirala in spremenila na 6 %, obdrži na seznamu ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2.

(6) NBB/BNB je 19. julija 2024 v vlogi imenovanega organa za namene člena 133 Direktive 2013/36/EU ESRB predložila zahtevo za izdajo priporočila za zagotovitev vzajemnosti ukrepa makrobonitetne politike, uradno sporočenega 18. julija 2023, na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi v skladu s členom 134(5) Direktive 2013/36/EU.

(7) Z zagotovitvijo vzajemnosti makrobonitetnih kapitalskih zahtev, ki jih aktivirajo organi drugih držav članic, na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi, ne glede na to, ali gre za izpostavljenosti prek podrejenih družb ali podružnic ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja, se omejuje uhajanje in regulativna arbitraža, obravnavajo sistemska tveganja in tako spodbuja splošna učinkovitost makrobonitetne politike, saj se zagotavlja, da se povečana tveganja obravnavajo ne le v državi članici, ki je uvedla blažilnik sistemskih tveganj, temveč tudi v drugih državah članicah, v katerih so bančne skupine izpostavljene tem povečanim tveganjem. Priznavanje bi moralo biti zato namenjeno tudi zagotavljanju zadostne odpornosti bančnih skupin, ki so izpostavljene tem sistemskim tveganjem. Zato bi se morale makrobonitetne kapitalske zahteve, ki izhajajo iz odločitve o priznavanju makrobonitetnih ukrepov drugih držav članic, na splošno uporabljati na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi.

(8) Za priznanje belgijske stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, kot ga zahteva NBB/BNB, lahko ustrezni pristojni in/ali imenovani organi druge države članice določijo stopnjo blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členoma 134 in 133 Direktive 2013/36/EU.

(9) V skladu s členom 134(1) Direktive 2013/36/EU bi se priznavanje uradno sporočene belgijske stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v drugih državah članicah uporabljalo za izpostavljenosti institucij z dovoljenjem v državah članicah, ki zagotavljajo vzajemnost, ki se nahajajo v Belgiji.

(10) V skladu s členom 133(4) Direktive 2013/36/EU se lahko stopnja blažilnika sistemskih tveganj uporablja na posamični, subkonsolidirani ali konsolidirani podlagi. Zato priznavanje stopnje blažilnika sistemskih tveganj, ki jo določi druga država članica, vključuje možnost uporabe stopnje blažilnika sistemskih tveganj za vse izpostavljenosti na konsolidirani podlagi (vključno z izpostavljenostmi prek podrejenih družb, ki se nahajajo v drugi državi članici).

(11) V nekaterih primerih je lahko upravičeno odstopanje od splošnega pristopa uporabe priznanega belgijskega ukrepa makrobonitetne politike na posamični, subkonsolidirani in konsolidirani podlagi, na primer, kadar organi, ki zagotavljajo vzajemnost, menijo, da se ta sistemska tveganja že zadostno in ustrezno zmanjšujejo z obstoječimi makrobonitetnimi ali mikrobonitetnimi zahtevami, ki se uporabljajo v državi članici, v kateri je bančna skupina konsolidirana.

(12) Priporočilo ESRB/2015/2, kakor je bilo spremenjeno s Priporočilom ESRB/2017/4 ([8]), priporoča, naj ustrezni organ, ki aktivira ukrep makrobonitetne politike, ob predložitvi zahteve za vzajemnost Evropskemu odboru za sistemska tveganja predlaga prag pomembnosti, pri katerem se lahko šteje, da izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v jurisdikciji, kjer organ, pristojen za aktiviranje, uporabi ukrep makrobonitetne politike, ni pomembna, če je pod tem pragom. ESRB lahko priporoči drugačen prag, če presodi, da je to potrebno.

(13) Na podlagi belgijske zahteve za vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah, ki je bila prejeta 19. julija 2024, in da bi preprečili uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanj in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepa makrobonitetne politike, ki se bo začel uporabljati v Belgiji, je splošni odbor ESRB odločil, da ukrep, uradno sporočen 18. julija 2023, obdrži na seznamu ukrepov makrobonitetne politike, za katere priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2, ter priporoči zagotovitev vzajemnosti

([7]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/9 z dne 3. oktobra 2023 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C, C/2023/899, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/899/oj).

([8]) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 z dne 20. oktobra 2017 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 431, 15.12.2017, str. 1).

tega ukrepa na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi v skladu z zahtevo za vzajemnost, ki jo je prejel od NBB/BNB. Splošni odbor ESRB je tudi odločil, da priporoči posamezni instituciji lasten prag pomembnosti v višini 2 milijard EUR. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, lahko institucije izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove zadevne izpostavljenosti ne presegajo 2 milijard EUR. Ker bi se moral ukrep, ki se sprejme na podlagi priznavanja uradno sporočene belgijske stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, uporabiti tudi na konsolidirani podlagi, bi bilo treba glede na prag pomembnosti oceniti vsoto izpostavljenosti prek podružnic, zaradi neposrednega čezmejnega posojanja in prek podrejenih družb.

(14) Zato je treba Priporočilo ESRB/2015/2 ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Spremembe

Priporočilo ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) v oddelku 1, podpriporočilo C(1), se ukrep v zvezi z Belgijo nadomesti z naslednjim:

„— stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 6 %, ki se uporablja od 1. aprila 2024 za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji;“;

(2) Priloga se spremeni v skladu s Prilogo k temu priporočilu.

V Frankfurtu na Majni, 27. septembra 2024

Vodja sekretariata ESRB
v imenu splošnega odbora ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRILOGA

Priloga k Priporočilu ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) ukrep v zvezi z Belgijo se nadomesti z naslednjim:

„Blažilnik sistemskih tveganj v višini 6 % za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji.“;

(2) v zvezi z Belgijo se oddelek z naslovom „I. Opis ukrepa“ nadomesti z naslednjim:

„I. Opis ukrepa

2. Od 1. aprila 2024 se z belgijskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, določa stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 6 % za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).

2a. Ukrep se uporablja na konsolidirani, subkonsolidirani in posamični podlagi.“;

(3) v zvezi z Belgijo se oddelek z naslovom „II. Vzajemnost“ nadomesti z naslednjim:

„II. Vzajemnost

3. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost belgijskega ukrepa tako, da ga uporabijo za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti). Namesto tega se lahko vzajemnost ukrepa zagotovi z uporabo naslednjega obsega poročanja COREP: izpostavljenosti na drobno do posameznikov po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).

4. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU. Ustreznim organom se priporoča, da enakovreden ukrep sprejmejo najpozneje v štirih mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

4a. Na podlagi zahteve centralne banke Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique se priporoča, da ustrezni organi zagotovijo vzajemnost belgijskega ukrepa tako, da ga uporabijo na posamični, subkonsolidirani in konsolidirani podlagi, ne glede na to, ali gre za izpostavljenosti prek podrejenih družb ali podružnic ali zaradi neposrednega čezmejnega posojanja.“;

(4) v zvezi z Belgijo se oddelek z naslovom „III. Prag pomembnosti“ nadomesti z naslednjim:

„III. Prag pomembnosti

5. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 2 milijard EUR. Zato se vzajemnost zahteva samo, kadar je presežen posamezni instituciji lasten prag.

5a. V izračun izpostavljenosti, ki se ocenijo glede na prag pomembnosti, je treba vključiti vse izpostavljenosti prek podružnic in zaradi neposrednega čezmejnega posojanja ter prek podrejenih družb.

6. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 2 milijard EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti.

7. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti v Belgiji, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti belgijskega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost belgijskega ukrepa, ko kreditna institucija preseže priporočeni prag pomembnosti.“.